

FORUM '95

**FORUM Μ.Κ.Ο. για τις Γυναίκες
Χουαϊρού, Κίνα, 30 Αυγούστου – 8 Σεπτεμβρίου 1995**

**Ας δούμε τον κόσμο με τα μάτια των γυναικών
Look at the world through women's eyes**

της Τέρψης Λαμπρινοπούλου

Το FORUM των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (Μ.Κ.Ο.) για τις Γυναίκες, που οργάνωσε ο Ο.Η.Ε., πραγματοποιήθηκε στο Χουαϊρού, περίπου 55 χιλιόμετρα μακριά από το Πεκίνο, από τις 30 Αυγούστου ως τις 8 Σεπτεμβρίου 1995, ενώ η 4η Παγκόσμια Διάσκεψη του Ο.Η.Ε. για τις Γυναίκες πραγματοποιήθηκε στο Πεκίνο από τις 4 ως τις 15 Σεπτεμβρίου.

Όταν το 1922 τα Ηνωμένα Έθνη αποφάσισαν να γίνει η 4η Παγκόσμια Διάσκεψη για τις Γυναίκες στην Ασία, μια και οι προηγούμενες είχαν γίνει στην Αμερικανική Ήπειρο (Μεξικό, 1975), στην Ευρώπη (Κοπεγχάγη, 1980) και στην Αφρική (Ναϊρόμπι, 1985), επώνυμες φεμινίστριες είχαν εκφράσει την αντίθεσή τους, γιατί θεωρούσαν ότι η Κίνα, λόγω του καθεστώτος της, δεν ήταν η κατάλληλη χώρα για μια τέτοια Διάσκεψη και ένα Forum. Η Κυβέρνηση της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας υποσχέθηκε, τότε, ότι θα παράσχει κάθε διευκόλυνση, ώστε να λάβουν μέρος όσο περισσότερες γυναίκες επιθυμούσαν, χωρίς περιορισμό, ότι οι γυναίκες θα μπορούσαν να κυκλοφορούν και να εκφράζονται ελεύθερα και ότι οι δημοσιογράφοι θα είχαν ελεύθερη πρόσβαση στα ηλεκτρονικά Μ.Μ.Ε. κ.ά.

Προετοιμασία

Από τις 28 Αυγούστου 1992 συγκροτήθηκε, για τη ρύθμιση όλων των θεμάτων οργάνωσης του Forum, μια μεγάλη κινεζική Οργανωτική Επιτροπή με 42 μέλη, από 34 αρμόδια υπουργεία, το Δήμο του Πεκίνου, τα Μ.Μ.Ε. και από Γυναικείες Οργανώσεις, με πρόεδρο την κυρία Peng Peiyun, Σύμβουλο του Κράτους και Πρόεδρο της Εθνικής Επιτροπής για τις γυναίκες και τα παιδιά. Η Οργανωτική αυτή Επιτροπή ίδρυσε ειδική υπηρεσία (Γραφείο) και συγκρότησε άλλες 5 επιτροπές με διάφορες αρμοδιότητες, συντονισμού, διοίκησης και οικονομικών, δημοσιότητας, ασφαλείας και Επιτροπή ΜΚΟ του Forum, από 32 εθνικές ΜΚΟ της Κίνας, όπως την Παγκινεζική Ομοσπονδία Γυναικών, την Επιτροπή Εργατριών της Συνομοσπονδίας Συνδικάτων, την Ομοσπονδία Επιστημών και Τεχνολογίας, τις Παγκινεζικές Ομοσπονδίες νέων, ηλικιωμένων, αναπήρων κ.λπ. Η Επιτροπή Μ.Κ.Ο. του Forum ίδρυσε διάφορες επιτροπές, όπως Επιτροπή Οργάνωσης Σεμιναρίων, Εκδηλώσεων, Τύπου και Μ.Μ.Ε., Εθελοντών από νέες και νέους και επιτροπή που θα λειτουργούσε ως σύνδεσμος με την Επιτροπή Μ.Κ.Ο. της Ν. Υόρκης. Δηλαδή, στην έδρα του Ο.Η.Ε., στη Ν. Υόρκη, και σε 5 γεωγραφικά διαμερίσματα λειτουργούσαν, παράλληλα, αντίστοιχες με της Κίνας επιτροπές και γραφεία στήριξης του Forum καθώς και οι Μ.Κ.Ο. Επιτροπές για τη Θέση των Γυναικών της Βιέννης, Γενεύης και Ν. Υόρκης.

Τα διάφορα αυτά όργανα του ΟΗΕ και οι επιτροπές προετοίμασαν πυρετωδώς το Forum. Μέσα στο 1994 και 1995 έγιναν προπαρασκευαστικές διασκέψεις και Fora, κατά γεωγραφικά διαμερίσματα, στην Ασία, στη Τζακάρτα της Ινδονησίας, στη Λατινική Αμερική, στη Μαρ ντελ Πλάτα της Αργεντινής, στην Αφρική, στο Ντακάρ της Σενεγάλης, στην Ευρώπη, στη Βιέννη της Αυστρίας, στη Δ. Ασία, στο Αμμάν της Ιορδανίας και στη Βόρειο Αμερική στη Ν. Υόρκη των Η.Π.Α.. Δημιουργήθηκε δηλαδή μια τεράστια, πραγματικά, οργάνωση για τη ρύθμιση όλων των θεμάτων και την επιτυχία της Διάσκεψης και του Forum.

Η Γ. Γραμματέας Τέρψη Λαμπρινοπούλου στην έναρξη του FORUM.

Ως τόπος εγκατάστασης του Forum ορίστηκε το Εργατικό Κέντρο Αθλητισμού, μέσα στο Πεκίνο.

Μετάθεση του χώρου του Forum από το Πεκίνο στο Χουαϊρού

Ενώ όλα πήγαιναν καλά, στο τέλος Μαρτίου του 1995, 4 μήνες δηλαδή πριν από την έναρξη του Forum, η Κινεζική Οργανωτική Επιτροπή ανακοίνωσε ότι, για τεχνικούς λόγους, το Forum έπρεπε να μεταφερθεί μακριά από το Πεκίνο, σε μια τουριστική τοποθεσία, στο Χουαϊρού. Οι πραγματικοί λόγοι ήταν βέβαια προφανείς. Οι δραστηριότητες των ΜΚΟ, πορείες, διαμαρτυρίες και άλλες απρόβλεπτες εκδηλώσεις, έπρεπε να περιορισθούν, για να μη πάρουν μεγάλη δημοσιότητα. Στο

Πεκίνο δεν θα ήταν εύκολος ο έλεγχος ή η απαγόρευση.

Οι ΜΚΟ απάντησαν αμέσως ότι αρνούνταν να δεχθούν τη μεταφορά του Forum τόσο μακριά από τη Διάσκεψη. Έπρεπε και τα δύο να γίνουν στο ίδιο μέρος, για να υπάρχει συνεχής επαφή και αλληλοενημέρωση, όπως είχε γίνει σε όλες τις προηγούμενες Διασκέψεις, και όχι να απομονωθούν οι Μ.Κ. Οργανώσεις. Άλλωστε, μια μικρή πόλη δε θα μπορούσε να διαθέσει επαρκή καταλύματα, για να στεγάσει 30.000 γυναίκες.

Χιλιάδες επιστολές διαμαρτυρίας εστάλησαν στο Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ Boutros - Boutros Ghali, στη Γενική Γραμματεία της Διάσκεψης Gertrude Mongella, στην Κινεζική Οργανωτική Επιτροπή και στα

Εκπρόσωποι γυν. οργανώσεων στο συνεδριακό κέντρο του FORUM.

M.M.E., με αίτημα την παραμονή του Forum στο Πεκίνο. Διαφορετικά, ζητούσαν να αναβληθούν το Forum και η Διάσκεψη και να μεταφερθούν σε άλλη χώρα.

Έτσι, κατά τα μέσα Απριλίου αναγκάστηκε ο ΟΗΕ να στείλει στο Πεκίνο αποστολή, για να εξετάσει τα νέα δεδομένα.

Τελικά, μόλις τον Ιούνιο, μετά από πολλές διαπραγματεύσεις, οι αρμόδιοι του ΟΗΕ κατέληξαν σε συμφωνία με την Κινεζική Οργανωτική Επιτροπή για το Forum, η οποία δέχθηκε να ικανοποιήσει αρκετά από τα αιτήματα των ΜΚΟ.

Ως τόπος όμως πραγματοποίησης του Forum παρέμεινε το Χουαίρουν. Μ' αυτό τον τρόπο οι κινεζικές αρχές πέτυχαν το στόχο τους, δηλαδή τον περιορισμό των ΜΚΟ σε χώρο περιχαρακωμένο, μακριά από το Πεκίνο και τα φώτα της δημοσιότητας, παραβλέποντας τελείως την ταλαιπωρία που θα υφίσταντο χιλιάδες γυναίκες που θα πηγαινοέρχονταν καθημερινά Πεκίνο-Χουαίρουν-Πεκίνο.

Η Κινεζική Οργανωτική Επιτροπή (COO) υποσχέθηκε, μεταξύ άλλων, να δεχθεί την προσέλευση όσων είχαν υποβάλει αιτήσεις, να επιτρέψει τη στέγαση όσων επιθυμούσαν σε

ξενοδοχεία του Πεκίνου ή του Χουαίρουν. Εντούτοις, πολλές γυναίκες δεν κατόρθωσαν να μετάσχουν, είτε γιατί η θεώρηση του διαβατηρίου τους δεν έφθασε εγκαίρως, είτε γιατί ήταν ανεπιθύμητες. Στη δική μας ομάδα η έγκριση μετάβασης δόθηκε στο αεροδρόμιο, την ώρα της αναχώρησης.

Οι κινεζικές αρχές υποσχέθηκαν ακόμα ότι θα είχαμε ελευθερία κίνησης και έκφρασης μέσα στο χώρο. Αλλά κάποιες ήπιες διαδηλώσεις περιορίστηκαν, οπότε και οι γυναίκες έσπασαν τον αστυνομικό κλοιό. Υποσχέθηκαν εξάλλου να διαθέσουν αυτοκίνητα για τη μεταφορά των συνέδρων από το Πεκίνο στο Χουαίρουν, με επιστροφή το βράδυ. Αυτό όμως σήμαινε ότι κάθε μέρα θα αναχωρούσαμε από το Πεκίνο στις 7.30 το πρωί, για να φθάσουμε στις 9 στο Χουαίρουν, και θα επιστρέφαμε στο Πεκίνο στις 9 το βράδυ, εκτός αν χρησιμοποιούσαμε ταξί, πράγμα που γινόταν τακτικά. Έτσι δεν μπορούσαμε να παρακολουθήσουμε κάποιες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις που γίνονταν αργά το βράδυ, όταν δεν έβρεχε.

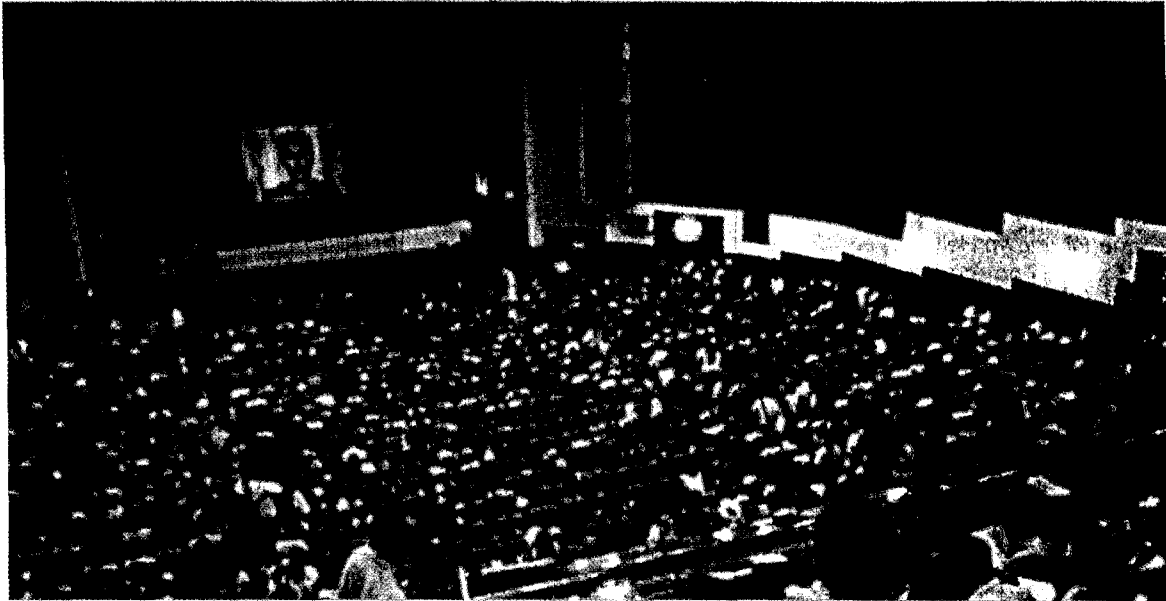
Χουαίρουν

Η Κινεζική Οργανωτική Επιτροπή,

μετά τη συμφωνία που επήλθε, αποδύθηκε σ' ένα μαραθώνιο αγώνα, για να τακτοποιήσει μέσα σε 2 1/2 μήνες όλα όσα είχε υποσχεθεί. Οριοθέτησε δε μια πλευρά της πόλης Χουαίρουν, για να στεγάσει όλες τις συγκεντρώσεις του Forum.

Το Χουαίρουν είναι μια ήσυχη, τουριστική πόλη, με μεγάλες αλέες, δάση και μια λίμνη στα βόρεια του. Δεν είχε όμως τη δυνατότητα να στεγάσει ένα τόσο μεγάλο αριθμό ατόμων, δηλαδή τις 30.000 και πλέον γυναίκες. Οι αίθουσες του σχολείου που βρίσκεται στην περιοχή χωρούσαν εργαστήρια των 50 ή 100 ατόμων. Και επειδή και οι αίθουσες δεν επαρκούσαν, στήθηκαν μεγάλες και μικρές τέντες. Έκαναν δηλαδή ό,τι μπόρεσαν, για να βολέψουν τα πράγματα.

Αρκεί να αναφέρω ότι η μεγάλη συγκέντρωση του Ευρωπαϊκού Λόμπι Γυναικών, στην οποία μίλησε και ο αρμόδιος Επίτροπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ. P. Flynn, στεγάστηκε σ' ένα γιαπί, στο δεύτερο όροφο, που ήταν ανοιχτός στους 4 ανέμους. Μας πήρε δε μισή ώρα πηγαινε-έλα, μέχρι να ανακαλύψουμε που βρισκόταν.

Η Βιρμανέζα αντιστασιακή Daw Aung San Suu Kyi «βραβείο Νόμπελ για την Ειρήνη» απευθύνεται στο Forum με δι-
 ντεσκοπημένη ομιλία της.

Τελικά, το Forum χωρίστηκε σε 6 τμήματα, που περιελάμβαναν:

α) Το Παγκόσμιο Περίπτερο και μεγάλες τέντες για τη νεολαία, για τις γυναίκες με ειδικές ανάγκες κ.λπ.

β) Ομάδα από κτίρια, τέντες για τηλεπικοινωνίες, κέντρο τύπου, χώρο για εκθέσεις και για αγορά ειδών λαϊκής τέχνης που είχαν φέρει γυναίκες από τις χώρες τους καθώς και το «περίπτερο του μέλλοντος των γυναικών».

γ) Έξι άλλες τέντες για ποικίλα θέματα,

δ) Το χώρο Kuumba Stage, με 10.000 θέσεις και ομπρέλες για τις καλλιτεχνικές εκδηλώσεις,

ε) Χώρο με μεγάλες τέντες για τις εκδηλώσεις των 5 Ηπείρων καθώς και μια τέντα για το Θιβέτ,

στ) Αίθουσα δημοσίων συζητήσεων κ.ά.

Καμία πρόβλεψη όμως δεν έγινε για πιθανή αλλαγή καιρικών συνθηκών. Και όταν, μετά τις δύο πρώτες πολύ ζεστές ημέρες, ξέσπασαν καταρακτώδεις βροχές, οι τέντες υπέστησαν ζημιές και ο χώρος μεταβλήθηκε σ' ένα απέραντο λασπότοπο.

Μόνο ο σκοπός για τον οποίο πήγαμε και η θέληση όλων μας να πετύχει το Forum μας έδωσαν την αντοχή να ξεπεράσουμε τις ταλαιπωρίες του καθημερινού πήγαινελά Πεκίνο-Χουαϊρού και την κούραση από τις 16 και 18 ώρες που διανύα-

με κάθε μέρα, για να τα προλάβουμε όλα, ακόμα και επισκέψεις στα μνημεία και στα αξιοθέατα του Πεκίνου.

Συμμετοχή Ελληνικών Μ.Κ.Ο.

Από την Ελλάδα πήγαμε στο Forum 43 γυναίκες, που εκπροσωπούσαν τα εξής γυναικεία σωματεία:

Αδέσμευτη Κίνηση Γυναικών	5
Ένωση Γυναικών Ελλάδας	18
Ελληνικό Γυναικείο	
Αντιπυρηνικό Κίνημα	1
Κέντρο Έρευνας	
για τις Γυναίκες της Μεσογείου	3
Ένωση Ελληνίδων Νομικών	5
Ένωση Γυναικών Κρήτης	1
Κέντρο Έρευνας και Δράσης	
για την Ειρήνη	1
Σοροπτιμιστική Ένωση Ελλάδος	2
Σύλλογο Ελληνίδας Νοικοκυράς	1
Σύνδεσμο για τα Δικαιώματα	
της Γυναίκας	1
Σύνδεσμο Ελληνίδων	
Επιστημόνων	1
Γραμματεία Γυναικών της ΓΣΕΕ	1
Σύνδεσμο Εταιριών Διαβαλκανικής	
Συνεργασίας Γυναικών	1
Η Αντιδήμαρχος Κομοτινής	1
Ανεξάρτητη	1

Επί ένα χρόνο είχαμε εργασθεί ανά δύο ή τρία σωματεία, για ένα από τα δώδεκα θέματα του Forum, ανάλογα με τα ενδιαφέροντά μας. Αυτό μας βοήθησε να είμαστε ενήμερες, όταν παρακολουθούσαμε τα διάφορα εργα-

στήρια ή συζητήσεις, και να κάνουμε, όταν χρειαζόταν, παρεμβάσεις.

Δύο εργαστήρια οργάνωσε το ΚΕΓΜΕ, ένα η Σοροπτιμιστική Ένωση Ελλάδος, ένα ο Σύνδεσμος Διαβαλκανικής Συνεργασίας ενώ η Αδέσμευτη Κίνηση Γυναικών οργάνωσε έκθεση φωτογραφιών για την εργαζόμενη γυναίκα και ήταν σε συνεχή επαφή με ευρωπαϊκά δίκτυα.

Εναρκτήρια τελετή του Forum

Η τελετή έναρξης του Forum έγινε στις 30 Αυγούστου, στο Ολυμπιακό Στάδιο, μέσα στο Πεκίνο. Εκεί, κάτω από τον εκθαμβωτικό ήλιο που φώτισε τις καρδιές όλων μας, συναντήθηκε το Παγκόσμιο Γυναικείο Κίνημα. Ήμασταν όλες εκεί. Άσπρες, μαύρες, κίτρινες, γυναίκες από 189 κράτη, με τις ωραίες στολές, τα πανέμορφα σάρι, τα αφρικανικά πλουμιστά φουστάνια και τα τουρμπάν, τα μωρά στην αγκαλιά και ό,τι άλλο μπορεί να φαντασθεί κανείς.

Η τελετή άρχισε με κλασικά και κινεζικά τραγούδια από χορωδία 100 γυναικών, ντυμένων στα λευκά, με διευθύντρια τη φημισμένη Zbing Xiaying.

Με συγκίνηση υποδεχθήκαμε τη δάδα που είχε αναφθεί στις 31 Ιουλίου στη Νότιο Αφρική από τον Πρόεδρο Nelson Mandela και τη Διευθύντρια του UNIFEM Noeleen Heyzer. Η δάδα διέσχισε όλη την Αφρική, για να την παραλάβει η Υπεύθυνη Συντονισμού του Forum Khunying Supatra

Masdit, ενώ το τραγούδι «συνεχίστε να προχωράτε μπροστά» (Keep on moving forward), που συνέθεσε ειδικά για το Forum η Pat Humphries, ακουγόταν σ' όλο το Στάδιο.

Μετά το καλωσόρισμα από την Πρόεδρο της Παγκινεζικής Ομοσπονδίας Γυναικών Chen Mihu, ακολούθησαν χαιρετισμοί από τη Helvi Sipilä, την πρώτη Γενική Γραμματέα της Διάσκεψης του Μεξικού (1975), που καταχειροκροτήθηκε, και τη Lucille Mair, Γενική Γραμματέα της Διάσκεψης που έγινε το 1980 στην Κοπεγχάγη.

Η Λαίδη Nita Barrow, συντονίστρια του Forum 1985 στο Ναϊρόμπι, έστειλε μήνυμα. Τέλος, χαιρετισμό απηύθυνε η Γενική Γραμματέας για τη Διάσκεψη του Πεκίνου Gertrude Mongella, από τη Τανζανία.

Την επίσημη έναρξη του Forum έκανε η Supatra Masdit, Γενική του Συντονίστρια.

Το Πρόγραμμα περιελάμβανε χορούς, με συνοδεία παλαιών μουσικών οργάνων και ντραμς, σκηνές από την Όπερα του Πεκίνου, κ.α.

Αγόρια και κορίτσια στα άσπρα και τα κόκκινα έκαναν σχηματισμούς αναπαριστώντας το έμβλημα του Forum, ένα όμορφο λουλουδί, φτιαγμένο από τα λιγερά κορμιά οκτώ γυναικών που χόρευαν με τα χέρια ψηλά και τα πόδια ενωμένα, για να παίρνουν δύναμη η μία από την άλλη. Ένα ζέπελιν πηγαινοερχόταν συνέχεια πάνω από το Στάδιο, με τα σήματα του Forum.

Η γιορτή έκλεισε με την Ωδή της Χαράς του Μπετόβεν και το πέταγμα 20.000 περιστερών και πολλών μπαλονιών, ενώ το έμβλημά μας υψώθηκε ψηλά στον ουρανό. Ήταν ένα θέαμα φαντασμαγορικό, που θα μείνει αλησμόνητο.

Στόχοι του Forum

Το Forum με τρεις αντικειμενικούς σκοπούς:

α) Να εφαρμοσθεί το Πρόγραμμα

Το Πρόγραμμα, 5.000 εκδηλώσεις, περιλαμβάνονταν σ' ένα βιβλίο 200 σελίδων, που συμβουλευόμαστε συνεχώς, γιατί περιείχε όλα τα θέματα των εργαστηρίων, των συζητήσεων, των πάνελ καθώς και τις πολιτιστικές εκδηλώσεις, τα ωράρια και τον τόπο των αιθουσών.

Ένα δεύτερο βιβλίο περιείχε το Πρόγραμμα των Δημοσίων Συζητήσεων μόνο (plenarres), στις οποίες θα γίνει περαιτέρω αναφορά.

β) Να δικτυωθούν οι Γυναίκες

Πράγματι, 30.000 και πλέον γυναίκες από διάφορες χώρες είχαν την ευκαιρία να έλθουν σε στενή επαφή, να συζητήσουν τα προβλήματά τους και να χαράξουν την μελλοντική τους συνεργασία.

γ) Να επηρεασθεί η Πλατφόρμα Δράσης της Διάσκεψης

Δυστυχώς, άμεση επαφή Γυναικείων Οργανώσεων και Δικτύων με τις Κυβερνητικές αντιπροσωπείες όχι μόνο δεν ήταν δυνατή, λόγω της μεγάλης απόστασης μεταξύ του Forum και Διάσκεψης, αλλά ήταν και απαγορευτική. Ο χώρος που διεξήγετο η Διάσκεψη των Κρατικών Αντιπροσωπειών μέσα στο Πεκίνο ήταν περιχαρακωμένος και οι φρουροί στις εισόδους σε κρατούσαν διακόσια μέτρα μακριά.

Μόνο οι διεθνείς Μ.Κ.Ο., που είχαν συμβουλευτική θέση Α' Κατηγορίας στα Ηνωμένα Έθνη (όπως είναι η Διεθνής Ένωση Γυναικών, της οποίας μέλος είναι ο Σύνδεσμός μας) και είχαν δικαίωμα να λάβουν μέρος στη Διάσκεψη και να μιλήσουν καθώς και οι εκπρόσωποι των Γυναικείων Οργανώσεων που ήταν μέλη των εθνικών αντιπροσωπειών και μερικές άλλες οργανώσεις που είχαν πάρει έγκριση μπορούσαν να επηρεάσουν και να συντελέσουν στη διατύπωση του τελικού κειμένου του Προγράμματος Δράσης (Platform of Action). Άλλωστε, ούτε η πληροφορήσή μας για το τί γινόταν στη Διάσκεψη ήταν δυνατή.

Για να έρθει κανείς σε επαφή ακόμα και με τα μέλη της δικής σου εθνικής αντιπροσωπείας έπρεπε να πάει

στο Ξενοδοχείο τους, αργά το βράδυ, στην άλλη άκρη του Πεκίνου. Η τηλεφωνική επικοινωνία ήταν αδύνατη, γιατί δεν μπορούσαν οι υπάλληλοι των τηλεφωνικών κέντρων να καταλάβουν το όνομα που ζητούσε. Και πώς, αλήθεια, να καταλάβουν; Συνηθισμένοι στα μονοσύλλαβα ή δυσύλλαβα κινεζικά ονόματά τους, ήταν αδύνατο να συλλάβουν τα μακρόσυρτα πεντασύλλαβα ονόματά μας, με τις ελάχιστες γνώσεις της αγγλικής γλώσσας που έχουν.

Γύρω στα μεσάνυχτα, όταν είμαστε στο δωμάτιο του Ξενοδοχείου μας, προσπαθήσαμε να πιάσουμε ξένους σταθμούς, το CNN ή την αγγλική εκπομπή του Χονκ-Κονγκ, για να πληροφορηθούμε ακόμα και αυτά που γίνονταν στο Forum. Γιατί με τόσο πλήθος εκδηλώσεων ένα μόνο μικρό μέρος παρακολουθήσαμε.

Έπρεπε να είναι κανείς τυχερός για να εκπληρώσει τις μισές από τις επιθυμίες του.

Δημόσιες συζητήσεις, Στρογγυλές Τράπεζες, Εργαστήρια (Plenaries, Panels, Workshops)

Οι δημόσιες συζητήσεις στεγάζονταν στη μεγαλύτερη αίθουσα που υπήρχε, των 1.500 ατόμων.

Εκεί μιλούσαν οι εκλεκτές ομιλήτριες και γινόταν ταυτόχρονη μετάφραση σε πέντε γλώσσες, αγγλική, γαλλική, αραβική, ισπανική και κινεζική. Τρία υπήρξαν τα σημαντικά θέματα που συζητήθηκαν πολύ.

α. Γενική θεώρηση και ανάλυση των παγκόσμιων δυνάμεων που επη-

Ελληνίδες εκπρόσωποι Γυν. οργανώσεων στο αυτοκρατορικό παλάτι (Απαγορευμένη Πόλη).

ρεάζουν την ποιότητα ζωής της κοινωνίας, και ιδιαίτερα των γυναικών.

Δευτερεύοντα θέματα υπήρξαν:

Αδιακυβερνητική και πολιτική συμμετοχή, βία κατά των γυναικών, πολιτισμός και επικοινωνία, Μ.Μ.Ε., θεσμικοί μηχανισμοί και οικονομικές ρυθμίσεις, εμπόδια στην ειρήνη και στην ανθρώπινη ασφάλεια, η πρόκληση από την παγκοσμιότητα της οικονομίας, η άνοδος του συντηρητισμού σε διάφορες μορφές (θρησκευτισμός, φανατισμός, ρατσισμός, ξενοφοβία).

β. Στρατηγικές και μηχανισμοί που χρησιμοποιήθηκαν τις περασμένες δεκαετίες, για να φέρουν την αλλαγή.
γ. Δεσμεύσεις για το μέλλον.

Για το πρώτο θέμα: «Γενική θεώρηση και ανάλυση των παγκοσμίων δυνάμεων...», με το οποίο έγινε η έναρξη των Δημοσίων Συζητήσεων (Opening Plenary), τις εισαγωγικές ομιλίες (Keynote Speeches) έκαναν:

Πρώτη, η Βιρμανέζα αντιστασιακή Daw Aung San Suu Kyi, βραβείο Νόμπελ για την ειρήνη, με βιντεοσκοπημένη ομιλία, που εστάλη λαθραία από τη Ραγκούν. Δεύτερη ομιλήτρια

ήταν η Παλαιστίνια ηγέτης για τα δικαιώματα του πολίτη, Dr Haran Mikhail-Ashrawi και τρίτη η Winona Laduke από το Δίκτυο Ιθαγενών Γυναικών.

Για το θέμα «στρατηγικές και μηχανισμοί» μίλησαν η αναπληρώτρια Πρωθυπουργός της Σουηδίας και Υπουργός για θέματα ισότητας κ. Mona Sahlin, η Γερουσιαστής των ΗΠΑ κ. Diane Feinstein, η Βουλευτής της Ουγκάντα κ. Miria Mtembe, καθώς και άλλες διακεκριμένες γυναίκες.

Για το θέμα «Δεσμεύσεις για το μέλλον» μίλησε η κ. Χίλαρι Κλίντον, γυναίκες επικεφαλής οργανισμών του ΟΗΕ, της UNIFEM, UNFPA, HABITAT καθώς και άλλες διακεκριμένες γυναίκες από τις 5 Ηπείρους.

Τις Δημόσιες αυτές Συζητήσεις δεν ήταν εύκολο να παρακολουθήσεις, ιδίως όταν οι ομιλήτριες ήταν ιδιαίτερα γνωστές. Την ημέρα μάλιστα που ήλθε για να μιλήσει στο Forum η Χίλαρι Κλίντον, η αίθουσα είχε γεμίσει τόσο ασφυκτικά, ώστε ούτε και οι κυρίες που τη συνόδευαν δεν μπόρεσαν να μπου, ούτε η ίδια η Μπέτυ

Φρίνταμ. Αλλά και έξω, το προαύλιο ήταν γεμάτο και, παρά τη βροχή, οι γυναίκες έμειναν εκεί προσπαθώντας να ακούσουν από τα μεγάφωνα. Βέβαια, η ομιλία έγινε στην αίθουσα των Δημοσίων Συζητήσεων, λόγω νεροποντής ενώ επρόκειτο να γίνει σε υπαίθριο χώρο, για δέκα χιλιάδες άτομα.

Κάποιες ημέρες και ώρες κατάφερα να ακούσω κι εγώ σ' αυτή την αίθουσα εκλεκτές ομιλήτριες, όπως τη Helvi Sipilä, τη Gita Sen από το Dawn (Development Alternatives for Women in a New Era), τη φεμινίστρια ηθοποιό Sali Fild, την Kiran Bedi της Αστυνομίας των Ινδίων, την Ela Bhat της SENA Cooperative Bank, καθηγήτριες Πανεπιστημίου και συγγραφείς.

Όλες μας προσπαθήσαμε να παρακολουθήσουμε τα θέματα που μας ενδιέφεραν, τρέχοντας από τη μια αίθουσα στην άλλη, από εργαστήριο σε εργαστήριο. Γενικά, ήταν τόσα πολλά και ενδιαφέροντα τα θέματα που συζητιούνταν ταυτόχρονα, που σε έπιανε απογοήτευση, γιατί δεν μπορούσες να τα προλάβεις ή γιατί, ώπου

να βρεις πού στεγάζονταν, έχανες το μισό από το διαθέσιμο χρόνο.

Για ένα τέτοιο αριθμό εργαστηρίων, συζητήσεων και λοιπών εκδηλώσεων θα έπρεπε να υπάρχουν ηλεκτρονικοί πίνακες, για να κατευθύνουν σωστά προς τον τόπο των εργαστηρίων ή για να ανακοινώνουν τα εργαστήρια που είχαν ματαιωθεί λόγω βροχής ή για κάποια άλλη αιτία.

Τέλος, για να μεταβείς από τον ένα χώρο στον άλλο, έπρεπε να περνάς από αστυνομικό έλεγχο.

Τα θέματα που συζητήθηκαν στα Εργαστήρια είχαν χωρισθεί σε 12 ενότητες, όπως και στην Παγκόσμια Διάσκεψη και στην Πλατφόρμα Δράσης.

Τα Εργαστήρια είχαν προετοιμάσει οργανώσεις από όλο τον κόσμο.

Έτσι για θέματα:

1. Ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θέματα νομικού ενδιαφέροντος (βία σ' όλες τις μορφές, αναπαραγωγικά δικαιώματα, καταφύγια γυναικών, σεξ, ακρωτηριασμοί, αναγκαστική πορνεία, δικαιώματα λεσβίων) είχαν προγραμματισθεί εργαστήρια	539
2. Ειρήνης και ανθρωπίνης ασφάλειας	529
3. Εκπαίδευσης	466
4. Διοίκησης και Πολιτικής - Κέντρα Λήψης Αποφάσεων	372
5. Οικονομίας	370
6. Υγείας	360
7. Τέχνης και πολιτισμού	300

8. Φυλετικών διακρίσεων και εθνικιστικά	156
9. Περιβάλλοντος	142
10. Επιστήμης και τεχνολογίας	129
11. Μ.Μ.Ε.	115
12. Πνευματικά και θρησκείας	102
Σύνολο	3.578
Συζητήθηκαν επίσης θέματα για νέους	43
Γενικό σύνολο	3.621

Πολλά βέβαια από αυτά ματαιώθηκαν. Έτσι τα Εργαστήρια και οι άλλες εκδηλώσεις (καλλιτεχνικές κ.λπ.), που υπολογίζονταν στις 5.000, έφθασαν γύρω στις 3.500, δηλαδή 300 εκδηλώσεις κάθε μέρα. Η διάρκεια κάθε Εργαστηρίου ήταν πάντα 1 ώρα και 45'.

Στο Μεξικό, το 1975, είχαν πραγματοποιηθεί 200 Εργαστήρια και στο Ναϊρόμπι, το 1985, 1.500.

Το κλείσιμο του Forum

Το κλείσιμο του Forum είχε προγραμματιστεί να γίνει σε ανοιχτό χώρο, στο Χουαϊρού, το απόγευμα της 8ης Σεπτεμβρίου. Μετά την ομιλία της, η Γενική Συντονίστρια του Forum K.S. Masdit έδωσε το λόγο στη νεολαία, στην ελπίδα μας για ένα καλύτερο αύριο.

Δυστυχώς, μια καταρακτώδης βροχή διέκοψε απότομα την αποχαιρετιστήρια εκδήλωση του Forum.

Εφημερίδα

Καθημερινά κυκλοφορούσε στα Αγγλικά, με χορηγία της Apple Computer Inc., η ανεξάρτητη εφημερίδα Forum '95, τυπωμένη με ηλεκτρονικά μέσα. Για τη σύνταξη της εφημερίδας, που κάλυπτε κάθε γεγονός στο Χουαϊρού, υπεύθυνη ήταν επιτροπή από 13 οργανώσεις, από διάφορα γεωγραφικά διαμερίσματα.

Εκστρατεία αποστολής μιας αδελφής στο Πεκίνο

Η εκστρατεία που είχε σκοπό να συγκεντρωθούν χρήματα για να λάβουν μέρος στο Forum 50 και πλέον γυναίκες απ' όλο τον κόσμο, γυναίκες με ηγετικές θέσεις, φεμινίστριες και γυναίκες που συνήθως δεν εκπροσωπούνται σε διεθνές συναθροίσεις, πέτυχε. Ένα μέρος των εσόδων προήλθε από την πώληση διαφόρων αντικειμένων (πόστερς, διαφημιστικά μπλουζάκια και τσάντες, με το έμβλημα του Forum, κ.λπ.).

Το τραίνο των Γυναικών για το Πεκίνο

Μια ομάδα γυναικών από το Παρίσι έλαβε την πρωτοβουλία να πάει στην Κίνα με το τραίνο, μέσω Βερολίνου, Βαρσοβίας, Μόσχας, Σιβηρίας και Μογγολίας.

Η ομάδα απετελείτο από 145 γυναίκες διαφόρων εθνικοτήτων, που έ-

ζησαν συγκινητικές εμπειρίες κατά τη διάρκεια διαδρομής 10 ημερών. Σε πολλούς σταθμούς, ιδίως στη Μόσχα και άλλες πόλεις της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, ομάδες γυναικών περίμεναν το τραίνο με λουλούδια, μπάντες, χορούς και ευχές για καλή επιτυχία στο Πεκίνο.

Ισότητα - Ανάπτυξη - Ειρήνη - Φιλία

Το σύνθημα αυτό ήταν γραμμένο με μεγάλα γράμματα σε πανό αναρτημένα στις μεγάλες λεωφόρους του Πεκίνου, στο δρόμο προς το Χουαίρουν και άλλων πόλεων της απέραντης αυτής χώρας. Έτσι ο κινέζικος λαός επληροφορείτο για το παγκόσμιο αυτό γεγονός που εξελίσσεται στη χώρα του. Παντού μας υποδέχονταν με φιλική διάθεση και με ευγένεια, χαρακτηριστικό ενός λαού με μεγάλη ιστορία, πολιτισμό και σοφία.

Χορηγοί

Πολλοί ήταν και οι χορηγοί για την πραγματοποίηση του Forum, ανάμεσα στους οποίους οι:

Apple Computer Inc., τα ιδρύματα Ford και Rockefeller, οι κυβερνήσεις Ισπανίας, Ιαπωνίας, Γαλλίας, οι International Development-Agency της Σουηδίας, του Καναδά, της Ισλανδίας, των ΗΠΑ, η Danida της Δανίας, η Norad της Νορβηγίας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και οι Οργανισμοί του ΟΗΕ (UNIFEM, UNFPA, UNDP, UNICEF, κ.ά.).

Γενικές εντυπώσεις

Θα ήθελα να αναφέρω όσα μας έκαναν ιδιαίτερη εντύπωση από την διεξαγωγή του Forum.

1. Την έντονη παρουσία γυναικών του λεγόμενου Τρίτου Κόσμου, ιδιαίτερα δε τη δυναμικότητα των γυναικών της Αφρικής, με τις προοδευτικές θέσεις τους και την αισιοδοξία τους.

2. Τις συνεχείς καταγγελίες της Διεθνούς Αμνηστίας για φυλακισμένες και αγνοούμενες, από διάφορα μέρη του κόσμου αλλά και από την Κίνα.

3. Τη σιωπηλή πορεία των «γυναικών με τα μαύρα». Είναι μια κίνηση διαμαρτυρίας γυναικών, από διάφορα μέρη του κόσμου, εναντίον της βίας κάθε μορφής, από τη βία μέσα στην οικογένεια, μέχρι τους βιασμούς στις πολεμικές συγκρούσεις. Ξεκίνησε

από τις γυναίκες της Παλαιστίνης και του Ισραήλ και επεκτάθηκε στην Αργεντινή, στις Φιλιππίνες, στις Ινδίες αλλά και στην Ευρώπη. Μια ώρα κάθε εβδομάδα ντύνονται στα μαύρα και στέκονται σιωπηλές σε κάποιο σημείο της πόλης τους, διαμαρτυρόμενες μ' αυτό τον τρόπο.

4. Τη διαμαρτυρία, με φιωμένο το στόμα, γυναικών από το Θιβέτ, για την καταπίεση της χώρας τους από την Κίνα.

5. Τη διαμαρτυρία Κορεατισσών για τους βιασμούς που υπέστησαν 600.000 γυναίκες από τον Ιαπωνικό Στρατό κατοχής. Για τον ίδιο λόγο διαμαρτυρήθηκαν και Κινέζες, που ζήτησαν επανόρθωση από την Ιαπωνική Κυβέρνηση.

6. Τις διαμαρτυρίες των γυναικών της Ιαπωνίας, για τις πυρηνικές δοκιμές που έκαναν εκείνες τις ημέρες η Γαλλία και η Κίνα.

7. Το φανατισμό και την ευχαρίστηση να φορούν το τσαντόρ πολλές γυναίκες του Ισλάμ και τις συνεχείς προσευχές που έκαναν.

8. Τις καταγγελίες των ιερόδουλων (Sex-workers).

9. Την καταγγελία βιασμοδολών γυναικών σε πολεμικές συγκρούσεις.

10. Την ανάβαση 200 γυναικών στο Σινικό Τείχος, όπου ξεδίπλωσαν ένα πανά μήκους 200 μέτρων με συνθήματα υπέρ της Ειρήνης.

Τέλος, επισημαίνω την προκλητική αφισοκόλληση Τουρκοκυπρίων γυναικών για εγκλήματα, δήθεν, εναντίον τους από τους Ελληνοκυπρίους. Για την πρόκληση αυτή αντιδράσαμε αμέσως, όπως και για την οργάνωση σεμιναρίου με το ίδιο θέμα, που τελικά δεν πραγματοποιήθηκε. Έμεινε όμως, δυστυχώς, ως θέμα στο βιβλίο που περιείχε όλες τις προγραμματισμένες εκδηλώσεις.

Τελειώνοντας θα ήθελα να σημειώσω ότι το Forum υπήρξε κορυφαία στιγμή όχι μόνο για την ιστορία των γυναικών, αλλά και για την ιστορία της ανθρωπότητας. Ποιός θα μπορούσε να φαντασθεί ότι, ύστερα από τόσα πολλά χρόνια, που οι γυναίκες δεν είχαν το δικαίωμα να μετέχουν στα κοινά των Αθηνών του πέμπτου π.Χ. αιώνα ή στα κοινά της Αρχαίας Ρώμης, 50.000 γυναίκες (Διάσκεψη και Forum) θα πραγματοποιούσαν το 1995 στην Κίνα την πολυπληθέστερη παγκόσμια ειρηνική συνάντηση γυναικών που έγινε ποτέ στον πλανήτη

«Και χίλια μίλια να ταξιδέψεις, πάλι πρέπει με το πρώτο θήμα ν' αρχίσεις».

Κινέζικη σοφία

«Ανθρώπινη αγάπη είναι η ουσία του ήθους.

Ανθρώπινη γνώση είναι η ουσία της σοφίας».

Κονφούκιος

μας, με τη συμμετοχή και αρκετών ανδρών, τους οποίους, φυσικά, αυτές δεν απέκλεισαν. Ήταν μια συνάντηση στην οποία κυριάρχησαν αισθήματα αλληλεγγύης, κατανόησης για τα κοινά προβλήματα και η θέληση να συνεχισθεί ο αγώνας για ίσα δικαιώματα στην εκπαίδευση, στην υγεία των πολιτών, στην οικονομική, στην κοινωνική και στην πολιτιστική ζωή, με κοινό σύνθημα διεκδίκησης «τα γυναικεία δικαιώματα είναι ανθρώπινα δικαιώματα».

Ο απόηχος του Forum και της Διάσκεψης θα ηχεί για πολλά χρόνια και θα δείχνει το δρόμο που πρέπει να ακολουθηθεί για μια κοινωνία με περισσότερη δικαιοσύνη και ισότητα.

ΣΗΜ.: Οι αριθμοί που αναφέρονται περιέχονται σε ειδική έκδοση του ΟΗΕ για το Forum.

• Η Γενική Γραμματέας του Συνδέσμου για τα Δικαιώματα της Γυναίκας κυρία Τέρψη Λαμπρινούπουλου παρακολούθησε το FORUM ως εκπρόσωπος του Σ.Δ.Γ.